

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5To/105/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2714010163
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kristína Ferencziová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2714010163.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kristíny Ferencziovej a sudcov JUDr. Martina Žovinca a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci proti obžalovanej Mgr. E. O., pre prečin poškodzovania cudzích práv podľa § 375 ods. 1 písm. a) ods. 2 písm. c) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. f) Trestného zákona, o odvolaní obžalovanej proti rozsudku Okresného súdu Skalica zo dňa 30.4.2018 č. k. 4T/114/2014-282, na verejnom zasadnutí konanom dňa 14.5.2020 takto

r o z h o d o l :

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku súd zrušuje napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

II. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obžalovaná:

Mgr. E. O., nar. XX.XX.XXXX v G., trvale bytom I. W. I. O.,
ul. O. č. XXXX/XX, na slobode

je v i n n á , ž e

ako reportérka denníka Nový čas dňa 24.06.2012 približne v čase od 14.00 h do 15.00 h v meste Skalica na Bernolákovej ulici č. 33 sa W. V., nar. XX.XX.XXXX s cieľom získať informácie k dopravnej nehode zo dňa 23.06.2012 predstavila ako vyšetrovateľ Policajného zboru SR, ktorú túto dopravnú nehodu vyšetruje a pod touto legendou následne vstúpila do priestorov rodinného domu súpisné číslo 1179/33, do ktorých bola pozvaná W. V., ktorá by ju však pri skutočnom poznaní identity jej osoby do priestorov tohto domu nevpustila.

t e d a

- neoprávnene vnikla do obydľia iného a spáchala čin závažnejším spôsobom konania - ľst'ou,

t ý m s p á c h a l a

prečin porušovania domovej slobody podľa 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. f) Trestného zákona.

Z a t o s a o d s u d z u j e:

Podľa § 194 ods. 2 Trestného zákona s poukazom na § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. j), § 38 ods. 3 Trestného zákona, na trest odňatia slobody v trvaní 12 (dvanásť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona sa jej výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odkladá.

Podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona sa jej určuje skúšobná doba v trvaní 1 (jeden) rok.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona sa jej u k l a d á trest zákazu činnosti vykonávať novinársku činnosť v trvaní 1 (jeden) rok.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Skalica zo dňa 30.4.2018 č. k. 4T/114/2014-282 bola obžalovaná Mgr. E. O. uznaná za vinnú zo spáchania prečinu poškodzovania cudzích práv podľa § 375 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. c) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. f) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

ako reportérka denníka Nový čas dňa 24.06.2012 približne v čase od 14.00 h do 15.00 h v meste Skalica na Bernolákovej ulici č. 33 sa W. V., nar. XX.XX.XXXX s cieľom získať informácie k dopravnej nehode zo dňa 23.06.2012 predstavila ako vyšetrovateľ Policajného zboru SR, ktorú túto dopravnú nehodu vyšetroje a pod touto legendou následne vstúpila do priestorov rodinného domu súpisné číslo 1179/33, do ktorých bola pozvaná W. V., ktorá by ju však pri skutočnom poznaní identity jej osoby do priestorov tohto domu nevpuštila a následne predstierajúc vyšetrowanie od osoby W. V. zasahujúc do sféry jej osobnostných práv získavala informácie o priebehu dopravnej nehody, vyžiadala si fotografie B. V., nar. XX.XX.XXXX a vyhotovila fotografie W. V. a jej maloletého dieťaťa, hoci pri skutočnom poznaní identity jej osoby by jej tieto neboli poskytnuté a následne dňa 25.06.2012 tieto v počte štyri kusy dala na zverejnenie v denníku Nový čas v článku „Manžel pred nehodou pil takmer celý deň“ a totožne na web portál denníku Nový čas, čím W. V., nar. XX.XX.XXXX spôsobila vážnu ujmu na jej osobnostných právach podľa jej vyjadrenia.

Za to súd obžalovanej podľa § 194 ods. 2 Trestného zákona, s použitím § 41 ods. 1 Trestného zákona, s poukazom na § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. j) Trestného zákona, § 37 písm. h) Trestného zákona uložil úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 18 (osemnásť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd výkon trestu odňatia slobody obžalovanej podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona jej určil skúšobnú dobu v trvaní 3 (tri) roky.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona obžalovanej súd uložil trest zákazu činnosti vykonávať novinársku činnosť v trvaní 3 (tri) roky.

Proti tomuto rozsudku, bezprostredne po jeho vyhlásení podala odvolanie voči výroku o vine a treste obžalovaná. Rozsudok prvostupňového súdu považuje za právne a vecne nesprávny. Trvá na tom, že sa nedopustila žiadneho trestného činu, nikdy sa nikomu nepredstavila ako vyšetrovateľka a nikomu neoprávnene nevstúpila na súkromný pozemok. Poškodená vedela kto je a čo ide robiť, pretože jej to jasne povedala a oboznámila ju vopred. Uvádza, že uložený trest by bol pre ňu likvidačný, má 3 deti, o ktoré sa stará úplne sama. Ak by prišla o prácu a nemohla by ju kvôli trestu vykonávať, dostala by sa do obrovských finančných problémov. čo sa týka ďalších dôvodov odvolania, poukazuje na písomné dôvody odvolania podané obhajcom JUDr. Jánom Havlátom.

Obhajca podané odvolanie zdôvodnil nasledovne:

„Mám za to, že súd prvého stupňa nekriticky, zjavne neprimerane, jednostranne a najmä svojvoľne a arbitrárne prevzal viaceré skutočnosti z výpovede poškodenej V., bez toho aby mali oporu v iných vykonaných dôkazoch. Predovšetkým vyhodnotil výpovede nepriamych svedkov V., O., O., W. ako usvedčujúce v spojení s výpoveďou pani V., hoci z ich výpovedí nevyplýva žiaden nepriamy konzistentný opis stíhaného skutku a ani mojej identity.

V tejto súvislosti považujeme za potrebné zdôrazniť, že súd prvého stupňa uveril výpovedi svedkyne V. z dôvodu, že údajne nemala dôvod klamať. Svedkyňa uvádzala, že jej (vtedy) manžel jej uverejnenie článku vytkol. Je potom logické, že aby sa „vyvinila“ z tohto neuváženeho kroku, začala tvrdiť, že som sa jej predstavila ako vyšetrovateľka PZ SR a že som ju uviedla do omylu. Aby dodala dôveryhodnosť svojmu tvrdeniu, uviedla to „spontánne“ novinárom, ktorým poskytla tie isté informácie, ako mne.

Poukazuje na to, že stíhaný skutok preukazuje výlučne výpoveď samotnej poškodenej W. V.. Výpovede ostatných svedkov sú pre preukázanie mojej viny nepoužiteľné, resp. rozchádzajú sa v tom ako prebiehali relevantné skutočnosti.

Výpoveď W. O. v tejto veci je absolútne nedôveryhodná a svedok si vo svojej výpovedi protirečí. Avšak protirečivú časť výpovede svedka, súd prvého stupňa v Rozsudku neuvádza, opomína časť výpovede, kde si svedok zjavne protirečí a odporuje - vo výsluchu obhajcom, už svedok uvádza, že som sa mu neprestavila priamo ako vyšetrovateľka, nevedel si spomenúť. Svedok najprv dvakrát uviedol, že som sa údajne predstavila ako vyšetrovateľka (dokonca určite), aby to neskôr poprel, keď uviedol, že sa

som mala uviesť, že som prišla vyšetrovať a že si presne nepamätá. Otázka je, čo som mala prísť vyšetrovať? Aj keby bola pravda to, čo tvrdí svedok, čo popieram, je zásadný rozdiel medzi formuláciou „prišla vyšetrovať“ a „som vyšetrovatelka PZ SR“. V tejto súvislosti vzniká zásadná otázka, ako je možné, že v skutkovej vete je uvedené, že som sa mala predstaviteľ ako vyšetrovateľ PZ SR, keď svedkovia tvrdia, že som mala uviesť, že som „prišla vyšetrovať“. Svedok na začiatku výsluchu uviedol, že on otváral dvere - bránu, ale na konci to už poprel, a uviedol, že bránu neotváral. Zároveň poukazujem na to, že svedok ma nevedel ani spoznať na hlavnom pojednávaní dňa 12.4.2017, kde som bola prítomná pri jeho výsluchu.

Výpovede svedkov O. a W., obaja vypovedali, že len z počutia, a to od poškodenej, majú informáciu, že deň pred ich návštevou bola u poškodenej „redaktorka Nového Času“. Nič bližšie neuviedli, osobu „redaktorky Nového Času“ nestotožnili s mojou osobou.

Výpoveď svedka V., v prvom rade považujem za nepoužiteľný dôkaz v trestnom konaní (námietku uvádzam nižšie) a zároveň z jeho výpovede vyplýva len skutočnosť, že ho navštívila nejaká osoba, predstavila sa ako matka zosnulej a tejto osobe uviedol kde býva W. V.. Túto osobu nevedel bližšie opísať a už vôbec priamo či nepriamo nespájal túto osobu so mnou.

Výpoveď svedka L. v žiadnom prípade nesúvisí s týmto trestným konaním, žiadnym spôsobom sa nezúčastnil ani iným spôsobom (priamo či nepriamo) nevystupoval vo vzťahu k priebehu stíhaného skutku.

Výpoveď svedka O. dôveryhodne potvrdzuje priebeh okolností ako som ich popísala v mojej výpovedi. Skutočnosť, že svedok uviedol, že som sa predstavila ako redaktorka/novinárka aj svedkovi O., ktorý prišiel k bráne, a ja som uvedené neuviedla vo svojej výpovedi, nemožno v žiadnom prípade považovať za dôvod, prečo nemožno považovať výpoveď svedka O. za dôveryhodnú. Podstatné je to, že z výpovede svedka jednoznačne vyplynulo, že poškodenej som sa nepredstavila ako vyšetrovatelka PZ SR. Nemôže teda obstáť tvrdenie súdu, že svedok nepotvrdzoval moju výpoveď!

Nebola preukázaná akákoľvek príčinná súvislosť medzi publikovaním tohto konkrétneho článku a akoukoľvek konkrétnou ujmou, ktorá mala byť W. V. alebo inej osobe spôsobená. V tejto rovine ide len o domnienky súdu prvého stupňa bez akejkoľvek opory vo vykonanom dokazovaní. Poukazujeme na to, že pani W. V., ani B. V. ani iná osoba sa súdnou ani mimosúdnou cestou nedomáhala odo mňa, alebo od vydavateľstva denníka Nový čas akejkoľvek náhrady nejakej ujmy, rovnako si neuplatnili ani náhradu škody v tomto trestnom konaní! Neustále počas trestného konania som upozorňovala práve na skutočnosť, že okrem iného v tomto prípade absentuje preukázanie akejkoľvek ujmy na strane poškodenej, a už vôbec nebol preukázaný vznik ujmy vážnej!

Ďalej súd (strana 11 tretí odsek Rozsudku) len konštatuje, že bolo preukázané, že „poškodenej článok výrazne poškodil v pracovnom, ale aj v jej osobnom živote...“, ale súd tak robí len na základe vyjadrenia poškodenej, bez opory v akomkoľvek inom dôkaze. Súd dokonca dáva článku „za vinu“ aj rozvod manželstva poškodenej a B. V., čo je vrcholne absurdné; poškodená to nakoniec ani neuvádza. Zdôrazňujem, že ak poškodená pociťovala nejakú ujmu či negatívne správanie sa jej okolia či už na sebe alebo jej deťoch, tieto skutočnosti boli spôsobené samotnou dopravnou nehodou a jej následkami, nie publikovaním článku denníka Nový čas. Zároveň publikované boli články s podobným obsahom a fotografiami v tesnej časovej nadväznosti na článok denníka Nový čas (deň po tomto publikovaní) v Denníku Plus Jeden deň, a to aj v televíznom spravodajstve TV Markíza.

W. V. novinárom z Denníka Plus jednej deň a TV Markíza neposkytla nič iné ako poskytla Denníku Nový čas, resp. mne, nič „neuvádzala na pravú mieru“, nevyhraňovala sa voči tvrdeniam v článku Denníka Nový čas, len zopakovala to, čo uviedla mne deň predtým a poskytla novinárom možnosť vyhotoviť jej detailné fotografie, dokonca aj zvukovo-obrazový záznam! Rovnaký záver vyplýva aj z výpovede samotnej poškodenej na hlavnom pojednávaní, ktorá uviedla, že „povedala som jej čo som povedala na polícii“.

Svojím konaním, výzorom, ani ničím iným som nemohla vzbudiť ani domnienku, že som vyšetrovatelkou Policajného zboru SR. Aj keby bolo vychádzané z toho, že som prehlásila, že som príslušníčkou Policajného zboru, toto by si poškodená V. musela overiť, ako by to preveroval každý iný bežný občan pred tým, ako pustí niekoho k sebe domov! Je to legitímne očakávať, nakoľko nesporne som na sebe nemala žiadne znaky vyjadrujúce príslušnosť k Policajnému zboru (rovnošatu, menovku, preukaz, služobné vozidlo) a prišla som za ňou do domu jej rodičov. Vtedy možno celkom legitímne očakávať, že osobu, ktorú vpustím do domu, nepoznám ju a tvrdí, že je vyšetrovateľ PZ SR, požiadam o legitimáciu. Inak sa nejedná z pohľadu Trestného zákona o kvalifikovaný omyl.

W. V. (narodená v roku XXXX) vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť a predchádzajúcu skúsenosť s výsluchom na polícii, si musela uvedomiť, že nie som policajtkou v službe a ani ňou nemôžem byť

z dôvodu, že som sa nepreukázala ani služobným preukazom, nespisovala s ňou zápisnicu, ani ju nepoučovala o jej právach.

Sú tu teda pochybnosti aj vo vzťahu k otázke naplnenia ďalšieho znaku objektívnej stránky prečinu porušovania cudzích práv ako aj prečinu porušovania domovej slobody, a to následku v podobe vážnej ujmy na právach, resp. porušenia domovej slobody.

Je teda zrejmé, že súd prvého stupňa ani nevykonával dokazovanie v tom smere, do akých dielčích osobnostných práv malo byť zasiahnuté, uspokojil sa len so strohým konštatovaním o zásahu od osobnostných práv.

Poukazujem na to, že obsah článku v Denníku Nový Čas len popisuje okolnosti dopravnej nehody, a v článku bol daný značný priestor vyjadreniam poškodenej V. k dopravnej nehode. V článku bolo uverejnené aj jej ospravedlnenie.

Dva dni po predmetnej nehode pani V. navštívili iní redaktori, ktorým dobrovoľne a bez zaváhania umožnila vyhotoviť jej detailné obrazové snímky, ako aj obrazovo-zvukový záznam, pričom si bola zjavne vedomá jeho/ich následného zverejnenia. To sa nakoniec aj stalo. Išlo o veľmi obdobné fotografie aké boli uverejnené v predmetom článku Denníka Nový Čas. Podstatným pre skúmanie naplnenia obligatórnych znakov stíhaných prečinov, je že W. V. dva dni po nehode poznajúc identitu iných redaktorov jednak súhlasila s vyfotografovaním, resp. vyhotovením obrazového záznamu v jej dome na účely ich následného zverejnenia, a v súvislosti s ich zverejnením žiadnu ujmu na právach nepociťovala, a už vôbec nie ujmu vážnu.

Pokiaľ ide o údajnú ujmu vo vzťahu k ďalšiemu zamestnávaniu pani V. a k správaniu sa okolia voči jej deťom, tieto sú bez príčinnej súvislosti s mojim údajným konaním, pričom je celkom pravdepodobné, že okolie reagovalo takto na všeobecne známe okolnosti dopravnej nehody, bez akéhokoľvek súvisu s publikovaním predmetného článku v denníku Nový Čas. Navyše došlo k publikovaniu snímok a informácií o nehode aj v iných médiách ako je Nový Čas, a to v takmer rovnakom čase! V tomto prípade nemohla byť naplnená ani materiálna stránka trestného činu z dôvodu absencie materiálneho znaku vyžadovaného pri prečine v zmysle § 10 ods. 2 Trestného zákona, ktorý sa uplatňuje ako tzv. materiálny korektív formálnych znakov trestného činu.

Uvedené znamená, že aj v prípade, ak by sa preukázali iné znaky stíhaných prečinov, nebol by naplnený Trestným zákonom požadovaný stupeň závažnosti pre to, aby mohlo ísť o prečin. Súd prvého stupňa považoval závažnosť skutku za väčšiu ako malú, opätovne však aj v tomto prípade vychádzal len z výpovede samotnej poškodenej, bez toho aby zvažoval aj iné okolnosti a skutočnosti vyplývajúce z vykonaného dokazovania. Svoj záver nakoniec ani konkrétne, resp. dostatočne neodôvodnil.

Uplatňovanie princípu ultima ratio pri trestnom čine poškodzovania cudzích práv, a porušovania domovej slobody má pritom nepochybne význam aj vo svetle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“ alebo „Európsky súd“), nakoľko sa v tomto prípade jednalo o výkon novinárskeho povolania a slobody prejavu, a teda o činnosť, ktorá je osobitne chránená v čl. 10 Európskeho Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd z roku 1950 (ďalej len „Dohovor“).

Súd prvého stupňa, priamo napadol a nedovolené zasiahol do výkonu slobody prejavu chránenej inter alia čl. 10 Dohovoru tým, že neposudzoval mieru závažnosti eventuálneho zásahu do súkromia poškodenej so zásahom do výkonu slobody prejavu a slobody šírenia informácií. Rozsudok súdu prvého stupňa nesie viaceré zjavné známky neprimeranej a v demokratickej spoločnosti neprístupnej trestnej represie novinárov a výkonu slobody prejavu a práva na šírenie informácií! V tomto prípade Rozsudok súdu prvého stupňa možno považovať za bezprecedentný zásah do slobody prejavu, práce novinárov, a ktorý má odradzujúci následok na výkon novinárskej činnosti pri šírení informácií o otázkach legitímneho verejného záujmu, predovšetkým svojou zarážajúcou nekritickosťou k výpovedi osoby verejného záujmu, t.j. poškodenej W. V., nerešpektovaním osobitného postavenia tlače, a toho, ako v podstate len na základe výpovede osoby poškodenej (i keď podľa súdu v spojení s nepriamymi svedkami) súd dospel k vysloveniu viny a trestnej sankcii novinára za výkon jeho činnosti!

Súd ďalej nezisťoval dodatočne moje osobné pomery, predovšetkým súd nezisťoval, a teda ani nebral pri ukladaní trestu do úvahy, že mám tri deti, o ktoré sa starám už 15 rokov úplne sama, keďže som sa s manželom rozviedla. Všetky tri deti bývajú so mnou v domácnosti. Od mala ich vychovávam čestne a aby k ľuďom boli úprimní. Napriek tomu, že dve sú už dospelé, dcéra začína študovať od nového školského roka na Vysokej škole pedagogickej v Trnave. Najmladší syn ma 16 rokov a je stále študentom Hotelovej akadémie v Piešťanoch. Ak by som prišla o prácu a nemohla by som ju kvôli trestu vykonávať, zrejme by sme sa dostali do obrovských finančných problémov, ktoré by našu rodinu hlboko zasiahli a dostali by sme sa na dno.

Vzhľadom na vyššie uvedené navrhujem, aby na základe môjho odvolania bol Rozsudok Okresného súdu Skalica zo dňa 30.04.2018 č.k. 4T/114/2014-282 podľa § 321 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c),

písm. d) a písm. e) Tr. por. v celom rozsahu zrušený a vec bola podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátená súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie, alebo aby odvolací súd podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol sám vo veci rozsudkom a oslobodil ma spod obžaloby podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku, eventuálne podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku.“

Krajský súd rozhodoval o odvolaní na verejnom zasadnutí. Obhajca obžalovanej zotrval na svojom odvolaní, prokurátor navrhol odvolanie obžalovanej ako nedôvodné zamietnuť.

Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku:

1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

3) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Podľa § 321 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,

b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,

c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,

d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,

e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo

f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 321 ods. 2 Trestného poriadku ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 ods. 1 alebo 3, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hoci i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku ak po zrušení napadnutého rozsudku alebo niektorej jeho časti treba urobiť vo veci nové rozhodnutie, vráti odvolací súd vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, len vtedy, ak by doplnenie konania odvolacím súdom bolo spojené s neprimeranými ťažkosťami alebo by mohlo viesť k iným skutkovým záverom.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Krajský súd v Trnave podľa § 315 Trestného poriadku preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 316 Trestného poriadku a zistil, že nie je dôvod na zamietnutie odvolania v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku, ani na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku. Odvolanie podala obžalovaná ako oprávnená osoba, v zákonnej lehote a proti výroku o vine a treste, proti ktorým je tento opravný prostriedok prípustný. Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku krajský súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a tak zistil, že odvolanie obžalovanej je dôvodné len čiastočne.

Z výsledkov vykonaného dokazovania bolo podľa okresného súdu preukázané, že obžalovaná sa dopustila skutkov tak, ako sú jej kladené za vinu obžalobou a rozsudkom okresného súdu.

Krajský súd však dospel k záveru, že okresný súd sa nedôsledne vysporiadal s tým, či obžalovaná svojim konaním naplnila všetky zákonné znaky trestných činov, ktoré sú jej v zmysle obžaloby kladené za vinu.

Trestného činu poškodzovania cudzích práv sa dopustí ten, kto inému spôsobí vážnu ujmu na právach tým, že uvedenie niekoho do omylu alebo využije niečí omyl. Uvedením do omylu je konanie páchatela, ktorý predstiera okolnosti, ktoré nie sú v súlade so skutočnosťou. Pri využití omylu iného ide o situáciu, kedy páchatel omyl nevyvolal, ale potom, ako zistil, že osoba koná v omyle, tento omyl využil a spôsobil poškodenému vážnu ujmu na právach. Z hľadiska objektívnej stránky tohto trestného činu sa vyžaduje spôsobenie vážnej ujmy na právach konaním, ktoré má povahu podvodného konania. Následkom konania páchatela je teda vážna ujma na právach, pričom intenzitu ujmy a následky s ňou spojené je potrebné hodnotiť vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu.

Okresný súd založil vinu obžalovanej zo spáchania trestného činu poškodzovania cudzích práv na základe svedeckých výpovedí poškodenej a ďalších svedkov a dospel k záveru, že obžalovaná poškodenú uviedla do omylu tým, že sa vydávala za vyšetrovatelku za účelom získania dôverných informácií o dopravnej nehode jej vtedajšieho manžela, pričom poškodenej spôsobila vážnu ujmu na právach, keď z tohto rozhovoru zverejnila článok.

Čo sa týka názoru okresného súdu v otázke, či zo strany obžalovanej došlo k uvedeniu falošnej identity za účelom získania dôverných informácií od poškodenej, možno sa s ním stotožniť, keďže bolo nepochybne preukázané, že obžalovaná používala legendu, resp. sa vydávala za osobu verejného činiteľa, ktorá v človeku mylne mala vzbudiť dôveru s cieľom získať chýlostivé informácie, ktoré jej v domnení osoba uvedená do omylu aj poskytla a následne tieto ona publikovala v článkoch v novinách, in concreto v Novom Čase. Uvedené bolo v rámci trestného konania preukázané viacerými svedeckými výpoveďami. Falošnou identitou sa predstavila nie len poškodenej alebo aj svedkovi Miroslavovi Vojtechovi, ktorý jej otvoril bránu vo viere, že sa jedná o vyšetrovatelku.

V tejto súvislosti považuje krajský súd námietku obhajoby, že poškodenej muselo byť, vzhľadom na jej vek, rozumovú vyspelosť a spôsob vedenia rozhovoru s obžalovanou, zrejme, že sa nejedná o vyšetrovatelku, za neopodstatnenú. Vzhľadom na to, že sa v trestnej veci manžela poškodenej viedlo trestné stíhanie, poškodenej sa mohla právom domnievať, že obžalovaná naozaj vyšetrovatelkou je. V tomto smere sa krajský súd plne stotožňuje s vyjadrením prokurátora, ktoré si krajský súd v celom rozsahu osvojuje. Má za to, že nie je možné vyžadovať od žiadnej priemerne spôsobilej osoby takú obozretnosť, až paranoju, že nebude dôverovať osobe, ktorá v súvislosti s dopytom na vážnu dopravnú nehodu príde inú osobu navštíviť k jej obydliu a predstaví sa ako policajt. Nie každý je sudcom, prokurátorom a obhajcom - osobami právne podkutými, ktorá sa v rámci svojej profesie pravidelne stretávajú s prípadmi podvodov a ktorí svet môžu vidieť inou - prísnejšou optikou. Ľudia mimo tohto rámca nerozmyšľajú identickým spôsobom, môžu a chcú svojim blízkym, ale aj cudzím ľuďom dôverovať, ako aj chcú dôverovať v ochranu noriem trestného práva, ak ich dôveru v ľudí, hoc niekedy je slepá, bola sklamaná. A preto nemožno spravodlivo požadovať od nikoho, aby sa vedel dovŕtiť, že takouto osobou môže byť novinár za policajta sa len vydávajúci. Čo sa týka námietky obhajoby, že obžalovaná nevyzerá ako vyšetrovatelka, túto považuje krajský súd za absurdnú.

Podľa názoru krajského súdu však v tomto prípade absentuje naplnenie základného znaku trestného činu poškodzovania cudzích práv, a to spôsobenie vážnej ujmy na právach poškodenej.

Vážnu ujmu na právach treba hodnotiť podľa okolností prípadu, najmä podľa toho, o aké práva išlo, aká bola intenzita spôsobenej ujmy, s akými následkami a pod. V tomto smere okresný súd nevykonával dokazovanie, len stroho skonštatoval, bez opory v akomkoľvek dôkaze, vznik ujmy na právach poškodenej v dôsledku článku obžalovanej. Okresný súd v tomto ohľade neskúmal pôvod tejto ujmy, a v konečnom dôsledku ani jej rozsah. V tom čase existovali totiž aj iné faktory, ktoré mohli uvedené ovplyvniť (zapríčinenie dopravnej nehody bývalým manželom poškodenej, opakované poskytnutie rozhovoru pre iné médiá). Okresný súd ďalej neskúmal príčinnú súvislosť medzi spôsobenou ujmu poškodenej, ktorú pociťovala od okolia a vydaním článku obžalovanou. Táto ujmu nemusela byť nevyhnutne spôsobená článkom obžalovanej. Krajský súd si uvedomuje situáciu poškodenej, do ktorej sa dostala konaním obžalovanej, tým, že jej zverila citlivé informácie zo svojho súkromného a rodinného života a umožnila vyhotoviť fotografie, avšak v tomto prípade absentuje následok spáchaného trestného činu v podobe vážnej ujmy na právach poškodenej, ktorá v konaní nebola jednoznačne preukázaná.

Okresný súd má za to, že poškodenej článok výrazne poškodil v jej pracovnom, ale aj osobnom živote, a to stratou pôvodného zamestnania, verejným odsúdením v spoločnosti ako aj samotným faktom, že poškodenej sa nakoniec rozviedla so svojím vtedajším manželom.

Krajský súd s týmto záverom okresného súdu nemôže súhlasiť. V rámci trestného konania nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že práve v dôsledku článku uverejneného obžalovanou došlo k ujme

na právach poškodenej. V tejto súvislosti je na mieste námietka obhajcu obžalovanej, že absentuje preukázanie akejkol'vek ujmy na strane poškodenej v súvislosti s článkom obžalovanej.

Vzhľadom na to, že vykonaným dokazovaním nebola špecifikovaná ujma na právach, jej rozsah a prípadnú vzniknutú ujmu na právach poškodenej nebolo možné vykonaným dokazovaním pričítať konaniu obžalovanej, krajský súd je toho názoru, že v uvedenom prípade nebola naplnená skutková podstata trestného činu poškodzovania cudzích práv podľa § 375 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. c) Trestného zákona.

V danom prípade však obžalovaná naplnila všetky zákonné znaky prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa dopustila závažnejším spôsobom konania v zmysle § 138 písm. f) Trestného zákona - ľst'ou. Trestný čin je spáchaný ľst'ou, ak bol spáchaný s využitím omylu, ktorý páchatel' vyvolal alebo s použitím úskoku. V tomto prípade bolo bezpochyby preukázané, že obžalovaná poškodenú uviedla do omylu v otázke svojej identity, na základe čoho ju poškodená vpustila do svojho obydľia, čím neoprávnene vnikla do jej obydľia za účelom vylákania informácií na svoj článok. V zmysle Trestného zákona trestný čin je spáchaný v obydlí, ak je spáchaný v dome alebo byte iného alebo v iných priestoroch slúžiacich na bývanie vrátane priestorov a pozemkov k nim patriacich, ak sú ako súčasť obydľia uzavreté. Domom iného sa teda rozumie nielen bezprostredne obývaný dom, ale aj všetky ostatné uzavreté priestory, ktoré tvoria príslušenstvo domu, ako sú pivnica, povala, ďalšie vedľajšie miestnosti, uzavretý dvor a príľahlá ohradená záhrada, vrátane objektov, ktoré sa tu nachádzajú (napr. humno), ako aj ohradené príľahlé hospodárske priestory a budovy.

Poškodená ako aj svedok W. O. potvrdili, že ak by sa obžalovaná predstavila ako novinárka, do obydľia by ju nevpustili a žiadne informácie jej neposkytli. Konaním obžalovanej, ktorá sa vydávala za vyšetrovateľku a vnikla do obydľia poškodenej využitím omylu, ktorý u poškodenej vyvolala boli naplnené všetky zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu porušovania domovej slobody tak, ako je vyššie uvedené.

Krajský súd sa nestotožnil s názorom obhajcu obžalovanej, že v tomto prípade nemohla byť naplnená ani materiálna stránka trestného činu z dôvodu absencie materiálneho znaku vyžadovaného pri prečine v zmysle § 10 ods. 2 Trestného zákona.

V predmetnej veci, po zhodnotení kritérií uvedených v § 10 odsek 2 Trestného zákona, dospel krajský súd, rovnako ako okresný súd k záveru, že stupeň závažnosti konania obžalovanej, jej pohnútky a okolnosti, za ktorých trestný čin spáchala je vyšší ako nepatrný. V situácii, keď obžalovaná naplnila svojim konaním znaky kvalifikovanej skutkovej podstaty, nie je podľa krajského súdu aplikačne správne konštatovať, že stupeň závažnosti spáchaného prečinu je nepatrný.

Námietky obhajoby, že rozsudok okresného súdu možno považovať za bezprecedentný zásah do slobody prejavu, práce novinárov, a ktorý má odradzujúci následok na výkon novinárskej činnosti pri šírení informácií o otázkach legitímneho verejného záujmu, považuje krajský súd taktiež za neodôvodnené. Nakoľko je obžalovaná trestne stíhaná za skutok, ktorého sa mala dopustiť tým, že sa vydávala za verejného činiteľa - vyšetrovateľku, námietky obhajoby nie sú na mieste. V tomto prípade nie je obžalovaná trestne stíhaná pre článok, ktorý publikovala alebo pre svoju novinársku činnosť, ale preto, že od poškodenej vylákala súkromné informácie vydávajúc sa na vyšetrovateľku. V prípade, ak by obžalovaná neklamala o svojej totožnosti a povolani a poškodenej a ďalším svedkom sa identifikovala ako novinárka za účelom získania materiálu na článok, nejednalo by sa o trestný čin.

Odvolačiaci súd na podklade výsledkov dokazovania pozmenil skutkovú vetu v prospech obžalovanej, keď vypustil tú časť, kde je popísaný skutok vzťahujúci sa na trestný čin poškodzovania cudzích práv a upravil zostávajúcu časť do takého znenia, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Čo sa týka úvah o druhu a výmere trestu obžalovanej, krajský súd dospel k záveru, že svoj účel z hľadiska generálnej prevencie, represívnej úlohy trestu aj individuálnej prevencie, dostatočne splní podmienený trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, teda na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby za konštatovania jednej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j) Trestného zákona pri použití § 38 ods. 3 Trestného zákona, s určením skúšobnej doby vo výmere 1 rok. Takýto trest bude u obžalovanej plne zodpovedať požiadavkám zákona a plniť účel trestu.

Krajský súd ďalej rozhodol tak, že uložil obžalovanej trest zákazu činnosti vykonávať novinársku činnosť v trvaní 1 (jeden) rok, keďže obžalovaná sa trestného činu dopustila v súvislosti s výkonom svojho povolania. Rovnako ako okresný súd, aj krajský súd má za to, že konanie obžalovanej nemôže byť celospoločensky tolerované a akceptovateľné a preto je potrebné z hľadiska generálnej prevencie, aby do budúcnosti boli odradení aj iní páchatelia od páchania takéhto trestného činu.

Vzhľadom na hore uvedené skutočnosti krajský súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.